

Samferdselsdepartementet
v/ statsråd Knut Arild Hareide
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Oslo, 4. februar 2021

HLF er Norges største organisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse med over 67 500 medlemmer. Rundt 14,5 % av Norges befolkning har en hørselshemming som påvirker hverdagen, som sosial isolasjon og frafall fra utdanning og arbeidsliv.

Innspill til statsbudsjettet 2022

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) ønsker med dette å overbringe våre innspill til statsbudsjettet for 2022.

Universell utforming av transportsystemet

Universell utforming i offentlig transport er en viktig forutsetning for at hørselshemmede og andre funksjonshemmede kan ta utdanning, være yrkesaktive og ha en aktiv fritid. Universell utforming av transportsystemet innebærer at det uavhengig av funksjonsevne er lett å oppfatte informasjon, kjøpe billetter, vite hvor man skal gå av og på, samt å vite hva man skal foreta seg i en nødsituasjon. For hørselshemmede innebærer det at all informasjon må gis visuelt. Siden mange hørselshemmede har vanskeligheter med å oppfatte lyd, gir det en trygghet at all informasjon gis på skjerm. Det bør være like naturlig at beskjeder om servering og tjenester på tog og fly, samt om turbulens på fly, kommer opp skriftlig på en skjerm som at høyttaler benyttes. Universell utforming kommer alle reisende til gode ved at det er god framkommelighet og all informasjon er lett tilgjengelig både visuelt og auditivt.

Behovet for universell utforming gjelder hele reisekjeden, det vil si på stoppesteder for trikk, buss, t-bane og tog, om bord i disse transportmidlene, på flyplasser og om bord i fly og i apper og nettsider knyttet til reisen. Visuell informasjon bør kombineres med et godt høyttalersystem med tilkoblet teleslynge eller annen lydoverføring for hørselshemmede. Transportsystemer som benytter seg av skranketjenester som ved billettsalg på tog- og t-banestasjoner og innsjekking på flyplassen, må utstyres med skrankeslynge og samtaleforsterker.

HLF ber om at:

- Regjeringens satsing på universell utforming i kollektivtransporten også inkluderer tiltak for hørselshemmede, som visuell informasjon, skrankeslynge i billettluke og gode høyttaleranlegg med lydoverføring for hørselshemmede om bord.

Investering i tale til tekst-teknologi

HLF vil presisere at det er viktig at visuell informasjon ikke bare brukes til å gi generell informasjon, men at det aktivt gis fortløpende visuell informasjon ved uventede situasjoner som evakuering, signalfeil, forsinkelser og plattformbytte. Det er viktig å ha klare retningslinjer for hvordan hørselshemmede skal ivaretas i slike situasjoner. I hovedsak gis det per i dag kun muntlig informasjon om bord og av bakkepersonell, som mange hørselshemmede har problemer med å oppfatte. Dette påfører den reisende unødvendig redsel og uro.

For å ivareta behovet for skriftlig informasjon også i nød- og evakuerings situasjoner er det behov for en satsing på tale til tekst-teknologi i samferdselssektoren. I mange situasjoner, særlig i forbindelse med kaotiske og uforutsette hendelser, vil det være mindre ressurskrevende at et program oversetter tale fra en konduktør, sjåfør eller pilot direkte til skrift på skjerm enn at denne informasjonen må skrives manuelt. Bruk av kun tale ved slike hendelser utelukker mange fra å få med seg viktig informasjon.

HLF ber departementet prioritere midler til et prosjekt for en videreutvikling av eksisterende tale-til-tekst teknologi og inkorporere dette i kommunikasjonssystemene i samferdselssektoren. Max Manus AS som har utviklet lignende dikteringsteknologi på oppdrag fra Arbeids- og sosialdepartementet, har anslått en kostnad på mellom to og fire millioner NOK for å få velfungerende tale til tekst-teknologi i samferdselssektoren. Skriftlig informasjon i hele reisekjeden er et tiltak som er bra for alle reisende, men helt nødvendig for hørselshemmede.

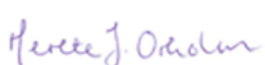
Behovet for en satsing på tale til tekst-teknologi er også spilt inn til Kulturdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. HLF vil også vise til helse- og omsorgskomiteens behandling av representantforslaget om en nasjonal hørselsplan, datert 2. februar. Komiteens mindretall påpekte i innstillingen hvordan det er vanskelig for hørselshemmede å bruke offentlig transport uten god tekstkommunikasjon, og at derfor alle fremkomstmidler må ha nåtidsinformasjon skriftlig.

HLF ber om at:

- Regjeringen setter av fire millioner kroner til en videreutvikling og inkorporering av tale til tekst-teknologi i samferdselssektoren. Slik sikres hørselshemmede likeverdig tilgang til informasjon ved reiser.

Vi ønsker lykke til med det videre arbeidet med statsbudsjettet for 2022. Vennligst kontakt interessepolitisk rådgiver Hildegunn Fallang (e-post: fallang@hlf.no) ved spørsmål eller behov for mer informasjon.

Med vennlig hilsen



Merete J. Orholm
Politisk sjef



Hildegunn Fallang
Interessepolitisk rådgiver